

ROZSŁAWIĆ (26) *vb pf*

rozślawić (20), **rosławić** (6); *rosławić RejKup* (2), *Calag*; *rozślawić* : *rosławić MurzHist* (1:1), *Mącz* (2:2).

rozł- (15), *rozs-* (5), *rołs-* (1).

o jasne; *-ã-* (18), *-a-* (4); *-a-* *KochPs*, *SkarŻyw*; *-ã-* : *-a-* *MurzHist* (1:1), *Mącz* (3:1).

inf *rozślawić* (6). \diamond *fut* 1 *sg* *rozślawię* (3). \diamond 3 *sg* *rozślawi* (1). \diamond *praet* [1 *sg* *m* *-m* *rozślawił.*] \diamond 3 *sg* *m* *rozślawił* (5). *n* *rozślawiło* (1). \diamond 3 *pl* *m* *pers* *rozślawili* (6). \diamond *plusq* 3 *pl* *m* *pers* *byli* *rozślawili* (1). \diamond [*imp* 2 *sg* *rozślaw.*] \diamond *con* 1 *sg* *m* *bych* *rozślawił* (2). \diamond [3 *sg* *m* *by* *rozślawił.*] \diamond 3 *pl* *m* *pers* *by* *rozślawili* (1). \diamond [*impers praet* *rozślawi(o)no.*]

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI* (trzy z niżej notowanych przykładów) – *XVIII w.*

Uczynić kogoś lub coś sławnym, powszechnie znanym; rozgłosić, wypowiedzieć, oznajmić; vulgare Mącz, Calag; promere, publicare, in vulgus spargere Mącz; diffamare, enarrare Vulg; glorificare PolAnt; inclarescere Modrz; divulgare, revelare Calag [w tym: kogo, co (24)] (26) : WróbŻółt 25/7; Wyznam cye Pánye Boże s fercá vprzeymego/ A rozślawię tu możność imyenyá twoyego LubPs T2; Promere consilia, Rosławić rády. Mącz [325]b, 329b; Ian Tecellius mnich Dominikow s Fránfortu/ ine temy Luterowym przeciwne rozślawił. BielKron 193; Calag 45b; WujNT 197 marg; gdyż wiele cudzoziemcow ná to [pożyteczne słuzenie ojczyźnie] pátrzyło/ ná łobie doznało/ y to rozślawiło VotSzl C.

rozślawić czym (2): *Bo chcąc go wśelkiem obyczaiém abo zrofpaczy abo zńiemocy wybawyc/ [...] rzecz/ fwą fprawą [...] dziwnie rosławili MurzHist E2, B3.*

rozślawić po czym (4): *i po wśyftkiei to [Włosi historię o Franciszku Spierze] ziemi włótkiei/ piśmy fwęmi nie krom ołobliwéi rády pańkiei/ roślawili MurzHist B3; SkarŻyw 497; Lecz oni [uzdrowieni przez Jezusa ślepcy] wyfzedźzy/ rozślawili go po wśyftkiey oney ziemi. WujNT Matth 9/31 [przekład tego samego tekstu: SkarŻyw]. Cf »po wszytkim świecie rozślawić«.*

rozślawić gdzie (3): *RejPos [278]v; W posrzodku zboru chwałę twą rozślawię. KochPs 31; [WujPosŚw 1584 82 (Linde)]. Cf »rozślawić wszędzie«.*

[*Ze zdaniem dopełnieniowym: á iżby fie śmierć iego [wojewody wołoskiego] nie zdála bydz bez przyczyny/ rozślawiono iż zfałżował lifty Krolewskie. BielKron 1597 491.*]

Zwroty: »imię rozślawić« (2): *LubPs Q4v; Bo gdy [ci, którzy dla sławy wszczynają wojnę] swoie imię rozślawić chcą [nomen suum inclarescere volunt]/ tedy fwych obywatelów máiętność y zdrowie w niebezpieczność wdawáią. ModrzBaz 106.*

»na przyszłe czasy rozślawić« (1): *ci ktorzy nieiakie kźięgi [!] miedzi póspółstwo ludu wypufzczáią, niektorim ie panom znakomitim przypifuiąc offiaruią. Iedna [rzecz] ieft aby ich imię [...] tim zaczniefze vczynili, á pamiątkę ich na przyszłe czáli aże ku potomkom rozślawili. MiechGlab nlb 2.*

»rozślawić sławę« = *famam vulgare Mącz [szyk zmienny]* (2): *Voces in vulgus spargere, Rozślawić nieyáką sławę. Mącz 403d, 511c.*

»szYROKO rozślawić« [w tym: *komu* (1)] (6): *I fam gdym tu na Swiece był Serokom to wśytkym z yawił I zwoleniky zořtawił Abych to fferzey roślawił RejKup z2, f5v; LubPs E3; RejPos 135, 140v;*

Z tymże [Krystusem] fię Abráámowi w trzech ołobách [Bóg] ziáwił/ Tegoż nam przez fwe Proroki fzyroko rozsławił *ArtKanc* N17v.

»po wszytkim świecie, wszemu światu rozsławić« (1:1): Ze to wśfytko fłowem fwym ten możny Pan fpráwił/ Ktore po wśfytkim śwycy fzyroko rozsławił. *LubPs* E3; *RejPos* 135.

»rozsławić wszędzie« (1): Kiedy mnie w proch obrociłz/ coć zá fławá będzie? Będziefzli błogofławił/ rozsławię cię wżędzie. *GrabowSet* E4v.

Szeregi: »obwołać i rozsławić« (1): Powieda tu Pan zwolennikom swoim/ iż ácz było wiele pińmá/ y wiele rozmáitego Proroctwá/ o wśzytkich fpráwach iego/ ktore z dawnych czáfow Prorocy y Pátriárchowie przez Duchá s. byli przeźrzeli/ y fzyroko wżemu fwiáthu obwołáli y rozsławili. Ale [...] *RejPos* 135.

»rozsławić a ([i]) rozszerzyć« [*szyk zmienny*] (1): *RejPos* [278]v; [Pan Bog ná nowym świecie/ to iest/ w onych dálekich zamorfkich krainách/ ktore Indiámi zowá/ raczył rozsławić y rozszerzyć prawdę swoię *WujPosŚw* 1584 82 (*Linde*)].

a. [*bibl. Ukazać w całej pełni chwałę Bożą; glorificare PolAnt*: Oycze/ przyfzła godziná/ rozsław twego fyna/ áby y fyn twoy rozsławił cię. *BudBib Ioann* 17/1 (*Linde*).

rozsławić gdzie: Iam cię rozsławił ná ziemi/ fpráwę wykonałem/ ktorą mi dałeś ábym vczyñił. *BudBib Ioann* 17/4 (*Linde*).

Zwrot: »rosławić sławą«: [*Jezus rzekł*:] A teraz rosław mię ty Oycze v ciebie fámego/ sławą [*Et nunc glorifica me ... gloria*] ktorą miałem przod niż świat był v ciebie. *BudBib Ioann* 17/5 (*Linde*).]

Synonimy: obwołać, rozgłosić, roznieść, rozsiać, rozszerzyć.

Formacje współrdzenne cf SŁAWIĆ.

Cf **ROZSŁAWIENIE, ROZSŁAWIONY**